

KOPECZKY LÁSZLÓ

TÜCSÖKÖRÖKSÉG

(mese felnőtteknek)

Szereplők:

TÜCSÖK
HANGYA
MÉHECSKE
VERÉB
VARJÚ
HANGYAKÓRUS

TÜCSÖK *(fázósan)*

Hideg szél fú,
Száras levelet kerget,
Nincs szép melódiám,
Csak nyekergek,
Minden ujjam dermedt,
Feszült húr pattan,
A Nyarat elsirattam,
Az Őszt megkönnyeztem,
A Tél pedig sebesen közelít,
Suhint felém a vesztem.

HANGYA *(elégedetten)*

Töprengni a veszten
Én hamarébb kezdtem,
Amikor a dús nyárutó gyümölcsse
A kamrát kell színültig töltse,
S miközben te a kottán kotoltál,
A magon majd hasra botoltál,
Raktam roskadásig szekereim,
Szent György után is lesz nékem kegyedem.

TÜCSÖK

Bölcs a hangya,
S ezt nemcsak ő mondja,
Elismeri az egész világ.
Ki van az rágva, amit ő kirág,

Dolgozik is, nemcsak pózol,
Fel van stószolva, amit stószol,
Be van készítve, ami készre érett,
S most, hogy... alázattal kérek...

HANGYA (közbevág)

Kérni kérhetsz,
Jöhet a rimáncodás nagyja,
Nem lesz foganatja,
Nem mintha nem jutna s maradna is bőven,
S a szívem sincs megmintázva kőben,
De az elvem nem hágy ekként cselekedni,
Hát tessék Nyarat várni, s akkor melegedni.
Hát...
Hidd el a te javadat szolgálom azzal,
Hogy máshoz, aki szintén nem ád,
Küldlek a panasszal.
Meg kell komolyodnod. Ismert már a nóta vége,
Addig nem lesz házad táján béke,
Míg meg nem tanulod:
Előbb a tüzelő, kenyér, husika,
S aztán a muzsika.

TÜCSÖK

Értem a leckét, s rászolgáltam bőven,
Hogy fagyra nem gondoltam hőben,
Ígérem is... ezután... csak most még...

HANGYA

Ígéretért nem jár más, csak moslék,
De még az se... A pohár egyszer betel,
Folyton csak ígéretel!
Itt most elmetszem a szálát,
Boldog Nyárra nem jöhet csak bánat.

TÜCSÖK

Ne hagyd elveszni a költőt!

HANGYA

Énekelj magadnak felöltöt,
Puha kenyeret,
Az fel se töri majd a tenyered.
Én most munkához mérten,
Jóléremlett nyugovóra tértem.

TÜCSÖK *(kétségbeesetten)*

Várrj! ... Az utolsó szó jogán ...

... Itthagytott a pogány!

(fűtyül a szél, hősziánkot vagdos)

Bizony, öreg bohém, szemed-füled nyisd ma,

A dalokért immár nem jár alamizsna,

Csak ontsad, ne várj hálát,

Mindenki dugdossa előled a tálát.

Elégtétel, tüzed kilobbant,

Nem segítenek, csak mondják a »hogó kell jobban«-t.

Hiszen jó lesz így is, rosszul,

Daloz lélek az sohasem bosszul,

Niincs benne gonosz indulat ...

Most majd magamnak muzsikálok ... A tücsök mulat.

Miközben a szél fehér lepellel befed,

Torkomra fagyasztva az édes éneket.

(dúdól)

Szállj fehér csillag, püha pihe,

Halkan dobban a tücsök szíve,

Hiába fogna dalba,

Nincs, aki hallja,

Hát kondít utolsót, csendeset,

Voltam és daloltam ...

Most már csak ... nem leszek ... *(elnémul)*

o

(gyásznép a sír körül)

HANGYA

Hangyák! ... Tisztem a tücsköt temetni.

Bár nem maradt utána remekmű,

— Ezért fekete a mezték — a Köz vesztett,

Derék fickó volt, de nem evilágra való,

Látjátok, szél befűtta, eltemette a hó,

S fagyott ajkán mégis dalával

Ölelkezett a Halállal.

Már torkig ért a fehér vatta,

De ő csak a vonóját szorongatta.

Az élet nem dal és játék,

Az boldogul, aki előretekint,

Hát ezúttal is igazunk volt, s megint,

Lelkiismeretünk egyenes és tiszta,

Nem csalódik, aki magát józan észre bízza,

És most ki-ki ejtsen érte könnyét,

Vagy sóhajtson — már ahogyan könnyebb.

(csend van)

MÉHECSKE

Szép beszéd volt, s minden szava igaz,
De úgy érzem én, kéne egy kis vigasz.

HANGYA

Nincs vész, gondolom, boldogulunk egyedül.
Köztetek társaim, van olyan, aki hegedül?

HANGYÁK KARA

Nincsen . . . Ujjunk játékhoz goromba,
Ha kell, belesírunk borunkba borongva,
De pengetni húrokat,
Hangicsálni mollokat és dúrokat,
Nyútt vonót nyögetni?
Feltúrjuk szívesen a röget mi,
De — halt!
Tőlünk ne várjon senki dalt.

MÉHECSKE

Unalmas lesz tán az élet eztán.

HANGYA

Szervezés kérdése.
Mintsem gondolnád, lesz dal hamarabb,
Mire valók hát az éneklő madarak?

MÉHECSKE

Na hiszen, ki lenne olyan kába,
Hogy utánuk baktat Afrikába?

HANGYA

Akkor se nincs még minden veszve,
Nem esünk mi össze minden neszre.
Ha választék nincs, hát beérjük azzal,
Aki rekedten bár, de megvigasztal.

MÉHECSKE

Derék!
És ki lenne az? . . . A veréb?

HANGYA

Miért ne?

MÉHECSKE

Még ha hozzá értene!

HANGYA

Mer a bátor,
A többi az jön magától.

(megkeresik a verebet)

VERÉB

Kellene a dalom?
Helyes . . . vállalom.
De most az érdekel főleg:
Mekkora az előleg.

HANGYA

Előleg, kincsem? Az nincsen.

VERÉB

Hát akkor ég áldjon bennetek,
Máshová kell mennetek.
Játszjátok az urat,
Aki hitelbe mulat?

HANGYA

Megkapod.

VERÉB

Ha a csőröd megkopott.
Előleg, — ebből egy jottát!

HANGYA

Előbb a nótát!

VERÉB

Énekeljen néktek az öreg kánya
Legifjabb lánya!

HANGYA

Nem hiszel nékem?

VERÉB

A tücsök is meghalt éhen.

HANGYA

Azt akartuk: önállóbb legyen.

VERÉB

Fáj a begyem!

HANGYA

Ez az utolsó szavad?

VERÉB

Ez. Örültem örültem a megtisztelésnek,
Ha nem igaz, — ne lássak több havat!

o

(a hangyák az erdőn bolyongnak)

HANGYA

Ott egy szép fekete madár!

MÉHECSKE

Bár ő kötélnek állna legalább!

HANGYA *(a varjúhoz)*

Énekelnél nekünk?

VARJÚ *(rekedten)*

Nagyon szívesen!

HANGYA *(diadalmasan)*

Na ládd!
Ő az emberünk,
És nem kell előleg.

VARJÚ

Tőled?

Semmi nem kell,

Csak hallgass áhítattal.

Aufpassen: a d a i! (*rémesen recsegve*)

Akarjuk vagy nem akarjuk,

Mi vagyunk a setét varjúk,

Így is varjak,

Úgy is varjak,

Jer ide, hogy beléd marjak!

HANGYA (*halkan sóhaj*)

Jaj be száraz, jaj be nyeszlett,

Ó, istenem, már csak ez lett:

Vidít minket gyászmadár.

VARJÚ

Tetszett?

HANGYA (*szinte kiáltva*)

Nem!

VARJÚ

Kár...

